

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 maja 2018 roku

Sąd Rejonowy w Łukowie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący SSR Ewa Przychodzka-Kasperska

Protokolant st. sekr. sądowy Beata Siestrzewitowska

bez udziału prokuratora

po rozpoznaniu dnia 16 maja 2018 roku na posiedzeniu sprawy

M. M. (1) s. M. i I. z domu D. ur. (...) w Ł.

oskarżonego o to, że: w okresie od dnia bliżej nieustalonego do dnia 23 października 2014 roku w Ł., woj. (...) na działkach o nr ewidencyjnym (...) i (...) położonych przy ul. (...) wykonywał roboty budowlane polegające na budowie budynku handlowo – usługowego bez wymaganego pozwolenia na budowę,

to jest o czyn z art. 90 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 1994 Nr 89 poz. 414 ze zm.)

orzeka:

I. na podstawie art. 66 § 1 i 2 k.k. oraz art. 67 § 1 k.k. postępowanie karne przeciwko oskarżonemu M. M. (1) warunkowo umarza na okres próby wynoszący rok;

II. na podstawie art. 67 § 3 k.k. orzeka od oskarżonego świadczenie pieniężne w kwocie 1000 (tysiąc) złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej;

III. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 70 (siedemdziesiąt) złotych tytułem kosztów sądowych w zakresie wydatków oraz kwotę 70 (siedemdziesiąt) złotych tytułem kosztów sądowych w zakresie opłaty.

POUCZENIE O UPRAWNIENIACH I OBOWIĄZKACH

Strona ma prawo do złożenia w terminie 7 dni od daty ogłoszenia wyroku wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku. Oskarżony pozbawiony wolności, który nie ma obrońcy i - pomimo złożenia wniosku o doprowadzenie go na termin rozprawy, na którym ogłoszono wyrok - nie był obecny podczas ogłoszenia wyroku, ma prawo do złożenia wniosku o sporządzenia na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku w terminie 7 dni od daty doręczenia mu wyroku.

Sporządzenie uzasadnienia z urzędu nie zwalnia strony od złożenia wniosku o doręczenie uzasadnienia. Wniosek składa się na piśmie wskazując:

- 1) oznaczenie organu, do którego jest skierowany, oraz sprawy, której dotyczy;
- 2) oznaczenie oraz adres wnoszącego pismo;

3) treść wniosku, czy dotyczy całości wyroku czy też niektórych czynów, których popełnienie oskarżyciel zarzucił oskarżonemu, bądź też jedynie rozstrzygnięcia o karze i o innych konsekwencjach prawnych czynu oraz oznaczenie oskarżonego, gdy wniosek nie pochodzi od oskarżonego;

4) datę i podpis składającego pismo (za osobę, która nie może się podpisać, pismo podpisuje osoba przez nią upoważniona, ze wskazaniem przyczyny złożenia swego podpisu).

Wniosek złożony przez osobę nieuprawnioną, po terminie lub którego braki formalne nie zostały uzupełnione w terminie przez wnoszącego nie zostanie przyjęty (art. 119, art. 422 § 1, § 2 i § 3)²⁾.

Od wyroku sądu pierwszej instancji stronom i podmiotowi zobowiązanemu przysługuje apelacja (art. 444).

Apelację wnosi się na piśmie do sądu, który wydał zaskarżony wyrok, w terminie 14 dni od daty doręczenia wyroku z uzasadnieniem (art. 428 § 1, art. 445 § 1).

Apelację co do winy uważa się za wniesioną przeciwko całości wyroku, a apelację co do kary uważa się za wniesioną przeciwko całości rozstrzygnięcia o karze i środkach karnych. Natomiast apelację co do środka karnego, środka kompensacyjnego albo przepadku uważa się za wniesioną odpowiednio przeciwko całości rozstrzygnięcia o środkach karnych albo o środkach kompensacyjnych albo o przepadku (art. 447 § 1-3).

W apelacji można podnosić zarzuty, które nie stanowiły lub nie mogły stanowić przedmiotu zażalenia (art. 447 § 4).

Podstawą apelacji nie może być błąd w ustaleniach faktycznych przyjęty za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia, oraz rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka, związane z treścią zawartego porozumienia w sprawie wydania wyroku skazującego, wymierzenia określonej kary lub środka karnego, orzeczenie przepadku lub środka kompensacyjnego lub rozstrzygnięcia w przedmiocie poniesienia kosztów procesu (art. 447 § 5).

Apelacja wniesiona po terminie lub przez osobę nieuprawnioną albo niedopuszczalna z mocy ustawy nie zostanie przyjęta (art. 429 § 1).

Oskarżony ma prawo do korzystania przy sporządzeniu apelacji z pomocy ustanowionego przez siebie obrońcy, a strona inna niż oskarżony może ustanowić pełnomocnika. Do czasu ustanowienia obrońcy przez oskarżonego pozbawionego wolności, obrońcę może ustanowić inna osoba. Apelacja od wyroku sądu okręgowego, która nie pochodzi od prokuratora lub pełnomocnika będącego radcą prawnym, powinna być sporządzona i podpisana przez adwokata lub radcę prawnego. Wydatki związane z ustanowieniem obrońcy albo pełnomocnika ponosi strona, która go ustanowiła (art. 6, art. 83 § 1, art. 87 § 1, art. 446 § 1, art. 620).

Jeśli strona nie ma obrońcy albo pełnomocnika z wyboru, może żądać, aby wyznaczono obrońcę albo pełnomocnika z urzędu, w tym w celu dokonania określonej czynności, jeżeli w sposób należyty wykaże, że nie jest w stanie ponieść kosztów ustanowienia obrońcy albo pełnomocnika z wyboru bez uszczerbku dla niezbędnego utrzymania siebie i rodziny. Pełnomocnik z urzędu zostanie wówczas wyznaczony z listy pełnomocników. Wyznaczenie pełnomocnika z urzędu może zostać cofnięte, jeżeli okaże się, że nie istnieją okoliczności, na podstawie których go wyznaczono (art. 78 i art. 81a § 1w zw. z art. 88 § 1 zd. drugie).

Udział obrońcy w postępowaniu nie wyłącza osobistego działania w nim oskarżonego, a udział pełnomocnika nie wyłącza osobistego działania w nim strony innej niż oskarżony (art. 86 § 2 w zw. z art. 88 § 1 zd. drugie).

Do biegu wskazanych powyżej terminów nie wlicza się dnia, od którego liczy się dany termin. Jeżeli koniec tego terminu przypadnie na dzień uznany ustawowo za dzień wolny od pracy, czynność można wykonać następnego dnia

(art. 123 § 1 i § 3). Termin jest zachowany, jeżeli przed jego upływem wnioski o sporządzenie uzasadnienia na piśmie lub apelacja zostaną złożone bezpośrednio w sądzie albo:

1. nadane w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej;
2. nadane w polskim urzędzie konsularnym;
3. złożone przez żołnierza, z wyjątkiem żołnierza pełniącego terytorialną służbę wojskową dyspozycyjnie, w dowództwie jednostki wojskowej;
4. złożone przez osobę pozbawioną wolności w administracji odpowiedniego zakładu;
5. złożone przez członka załogi polskiego statku morskiego kapitanowi statku (art. 124).

1) należy wybrać właściwy zwrot;

2) podane w nawiasach przepisy oznaczają odpowiednie artykuły ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1749, z późn. zm.).

Sygn. akt II K 873/17

UZASADNIENIE

Na podstawie zebranego materiału dowodowego Sąd Rejonowy w Łukowie ustalił następujący stan faktyczny:

Zamieszkały w Ł. M. M. (1) jest przedsiębiorcą prowadzącym działalność w zakresie wynajmu powierzchni użytkowych na terenie miasta. W dniu 28 marca 1996 r. M. M. (1) wraz z małżonką A. M. nabył od likwidatora Przedsiębiorstwa Państwowego – Zakładu (...) w likwidacji zorganizowaną część przedsiębiorstwa, w tym prawo wieczystego użytkowania gruntu – działek o numerach ewidencyjnych (...) (także jako (...)), położonych w Ł. przy ul. (...) oraz prawo własności usytuowanych na nich dwóch budynków tj. biurowo-socjalnego i magazynowo-garażowego (k. 216-221). W dniu 30 listopada 1989 r. działający jeszcze Zakład (...) w P.(...) w Ł. uzyskał zaś decyzję o pozwoleniu na „rozbudowę zaplecza magazynowo-składowego” (k. 198-199). Budowa ta nie została jednak przez to przedsiębiorstwo rozpoczęta. M. M. (1) po nabyciu wskazanej nieruchomości w pierwszej kolejności eksploatował dawny budynek biurowo-socjalny, w którym prowadził działalność restauracyjną. Następnie, w czasie bliżej nieustalonym, w roku 2011 lub 2012, w miejscu gdzie wcześniej stał budynek magazynowo-garażowy, rozpoczął budowę dwukondygnacyjnego budynku handlowo-usługowego. Przed rozpoczęciem inwestycji, ani też w jej trakcie M. M. (1) nie wystąpił o wydanie pozwolenia na budowę, którą prowadził zresztą sam, bez udziału kierownika budowy. Powiatowy Inspektorat Nadzoru B. w Ł. inwestycją M. M. (1) zainteresował się dopiero na skutek anonimowego donosu, który w dniu 7 maja 2014 r. wpłynął do Wojewódzkiego Inspektoratu Nadzoru B. w Ł. (k. 7). W wyniku podjętych następnie czynności okazało się, że M. M. (1) nie dysponuje pozwoleniem na budowę budynku, który w tym czasie był już budynkiem zadaszonym, częściowo otynkowanym, z wykonaną instalacją wodno-kanalizacyjną i elektryczną oraz stolarką okienną i drzwiową. Inwestor ostatecznie w toku postępowania administracyjnego tłumaczył zaistniałą sytuację nabyciem wraz z przedsiębiorstwem również udzielonego wcześniej pozwolenia na budowę, które realizował stale od dnia transakcji na bazie rozpoczętej już budowy, zaś jedynie w ostatnich latach w większym zakresie, przy czym posiadaną w tym zakresie dokumentację utracił w niewyjaśnionych okolicznościach, a ostatnio dysponował nią przy wznoszeniu konstrukcji dachu.

Po przeprowadzonym postępowaniu administracyjnym, nie dając wiary powyższym wyjaśnieniom, w dniu 7 października 2016 r. Powiatowy Inspektor Nadzoru B. w Ł. wydał decyzję, znak: (...) -1/28/14/16, nakazującą M. M. (1) dokonać rozbiórki wybudowanego bez wymaganego pozwolenia na budowę budynku handlowo-usługowego położonego w Ł. przy ul. (...) na działkach o nr ewid. (...) i (...) (k. 131-139). Decyzja ta została następnie utrzymana w mocy decyzją Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru B. w Ł. z dnia 22 grudnia 2016 r., nr (...) (...) .28.2015 (k. 91-102).

Wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w L. z dnia 3 października 2017 r. sygn. akt II SA/Lu 258/17 oddalono skargę M. M. (1) na tę decyzję (k. 286-315). W toku jest postępowanie odnośnie skargi kasacyjnej M. M. (1) (k. 368).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie analizy materiałudowodowego w postaci: wyjaśnień oskarżonego M. M. (1) – k. 120-123, zeznań świadków: G. Z. – k. 4-5, A. M. – k. 74-75, P. G. – k. 80-81, W. K. – k. 82-83 i M. P. – k. 84, a ponadto na podstawie dowodów z dokumentów wymienionych w akcie oskarżenia, w tym w szczególności przytoczonych powyżej oraz uzyskanej przez Sąd informacji z Naczelnego Sądu Administracyjnego - k. 368.

Oskarżony **M. M. (1)** podczas przesłuchania w postępowaniu przygotowawczym nie przyznał się do dokonania zarzucanego mu czynu przekonując, iż działał nie naruszając przepisów prawa i stąd nie powinien podlegać odpowiedzialności karnej. Ponadto M. M. (1) przedstawił w swych wyjaśnieniach linię obrony tożsamą z wersją ostatecznie zaprezentowaną w postępowaniu administracyjnym.

Sąd zważył, co następuje:

Wyjaśnienia oskarżonego M. M. (1), w których przekonywał o legalności podjętych działań, należy uznać za niewiarygodne. Nie sposób przy tym nie zauważyć, iż niniejsze postępowanie sądowe stanowi konsekwencję poprzednio prowadzonego postępowania administracyjnego i bazuje na zebranych tam materiale dowodowym. Analiza tegoż materiału, wnikliwie i wszechstronnie ocenionego przez wszystkie organy podejmujące decyzje, nie pozostawia w ocenie Sądu wątpliwości, iż twierdzenia M. M. (1) stanowią jedynie próbę uzasadnienia podjęcia i przeprowadzenia niemal do końca inwestycji, na którą nie uzyskał pozwolenia na budowę i bezspornie nawet się o to starał. W ocenie Sądu na pełne podzielenie zasługuje przedstawiana w tym zakresie argumentacja stanowiąca uzasadnienia zapadających kolejno decyzji. Brak jest zatem podstaw do przyjęcia, aby M. M. (1) dysponował w momencie rozpoczęcia budowy ważnym pozwoleniem na budowę, ponieważ w żaden sposób nie wykazał, aby był sukcesorem udzielonego uprzednio dla jego poprzednika prawnego pozwolenia na budowę, które zresztą dotyczyło zupełnie innego budynku. Zebrana dokumentacja przekonuje ponadto, że całość inwestycji rozpoczął on w roku 2011 lub 2012, wznosząc budynek od podstaw. Do odmiennych wniosków nie prowadzi też analiza zeznań przesłuchanym świadków. W tej sytuacji w ocenie Sądu w pełni uzasadnione okazało się postawienie M. M. (1) w stan zarzutu.

Art. 90 Prawa budowlanego, podobnie jak większość przepisów omawianej ustawy, ma charakter odsyłający do innych unormowań tegoż aktu prawnego. Art. 90 stanowi zaś, iż „Kto, w przypadkach określonych w art. 48, art. 49b, art. 50 ust. 1 pkt 1 lub art. 50 ust. 1 pkt 2, wykonuje roboty budowlane”. Stwierdzenie naruszenia art. 90 (...) wymaga zatem wcześniejszego stwierdzenia naruszenia wymienionych w nim przepisów. Ścisła kwalifikacja prawna tego czynu w niniejszej sprawie winna była zatem przy takim założeniu brzmieć: art. 90 (...) w zw. z art. 50 ust. 1 pkt 1 (...), ponieważ prace te były wykonywane bez wymaganego pozwolenia na budowę. Nieprawidłowością popełnioną przez oskarżonego było oczywiście niepowiadomienie przed rozpoczęciem tych robót właściwego organu i rozpoczęcie prac pomimo braku stosownej decyzji. Z pewnością też M. M. (1) winien był liczyć się z możliwością istnienia takiego obowiązku i dopełnić wymaganych formalności, zwłaszcza, że – jak podkreślał – nie była to jego pierwsza inwestycja.

Dopuszczenie się przez oskarżonego zarzucanego mu czynu zostało zatem w pełni potwierdzone. Ustalone okoliczności sprawy przemawiają jednak w ocenie Sądu za powzięciem oceny, iż stopień winy oskarżonego i społeczna szkodliwość czynu M. M. (1) nie są znaczne. Poprzez swój czyn oskarżony wyrządził bowiem szkodę przede wszystkim sobie, stwarzając sytuację, w której wznosił budynek o dużej kubaturze, wymagający znacznego nakładu pracy i środków finansowych, a który będzie musiał i tak rozebrać, ponosząc jeszcze większą szkodę. Podkreślić zaś należy, iż właściciele sąsiednich działek, uznawani za strony postępowania administracyjnego, nie wykazywali w jego toku żadnej aktywności, co prowadzi do wniosku, że nie stwierdzali naruszenia w ten sposób swoich interesów. M. M. (1) nie był nadto dotychczas karany i prowadzi ustabilizowany tryb życia odległy od zachowań przestępczych. W tej sytuacji na niekorzyść oskarżonego przemawia w ocenie Sądu jedynie fakt, iż w toku postępowania administracyjnego nie współpracował z Powiatowym Inspektoratem Nadzoru B. w Ł., konsekwencje własnej ignorancji próbując przerzucić

na ten organ. W ten sposób oskarżony sam wygenerował konflikt z pracownikami tego organu używany następnie jako argument na potwierdzenie ich rzekomej stronniczości.

Dostrzegając jednak istotny walor wskazanych okoliczności łagodzących oraz mając na uwadze brak sprzeciwu prokuratora odnośnie wydania rozstrzygnięcia w tym przedmiocie, Sąd uznał, iż rozstrzygnięciem zasadnym wobec oskarżonego M. M. (1), a przy tym dopuszczalnym formalnie, będzie **warunkowe umorzenie postępowania** w oparciu o treść art. 66 § 1 i 2 k.k. Zważywszy bowiem na przedmiotowe okoliczności sprawy, należy przyjąć, iż wina oskarżonego oraz społeczna szkodliwość jego czynu nie są znaczne, a w świetle zebranych dowodów, okoliczności popełnienia tego czynu nie budzą wątpliwości. Ponadto postawa oskarżonego, jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo warunkowego umorzenia postępowania karnego, będzie on przestrzegał porządku prawnego, a w szczególności nie popełni przestępstwa. W ocenie Sądu, z uwagi powiązanie czynu z prowadzoną działalnością, już sam fakt prowadzenia przeciwko oskarżonemu postępowania karnego stanowił dla niego istotną dolegliwość. Podobnie też, jeżeli chodzi o dolegliwość końcowego rozstrzygnięcia – bardziej istotny dla oskarżonego jest w ocenie Sądu sam fakt uznania dopuszczenia się przez niego czynu zabronionego, a nie dolegliwe represje karne, zwłaszcza, że dotkną go konsekwencje postępowania administracyjnego.

Na podstawie art. 67 § 1 k.k. Sąd określił zatem okres próby na rok uznając, iż tak ustalony okres próby pozwoli na zweryfikowanie postawionej prognozy kryminologicznej i będzie oddziaływał wychowawczo na oskarżonego, wpływając na sposób prowadzenia przez niego działalności gospodarczej. Dla efektywnego wdrożenia oskarżonego do przestrzegania porządku prawnego na podstawie art. 67 § 3 k.k. Sąd orzekł świadczenie pieniężne w kwocie 1000 złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. Wykonanie tego obowiązku winno oddziaływać na oskarżonego wychowawczo i prewencyjnie, pozostając jednocześnie w zakresie jego możliwości płatniczych, gdyż M. M. (1) uzyskuje stały dochód z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

Tak ukształtowane orzeczenie o odpowiedzialności karnej jest zatem w ocenie Sądu adekwatne do stopnia winy oskarżonego M. M. (1) i społecznej szkodliwości jego czynu. Uwzględnia też cele wychowawcze i zapobiegawcze jakie ma spełnić względem oskarżonego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa (art. 53 § 1 k.k. w zw. z art. 56 k.k.).

W zakresie **kosztów sądowych**, uwzględniając ponownie sytuację majątkową M. M. (1), Sąd na podstawie art. 627 k.p.k. w zw. z art. 629 k.p.k. zasądził od oskarżonego koszty sądowe - w zakresie wydatków oraz w zakresie opłaty ustalając wielkość tych kwot w oparciu o: § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym (Dz. U. Nr 108 poz. 1026 ze zm.), § 3 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2014 r. w sprawie opłat za wydanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego (Dz. U. 2014 poz. 861) oraz art. 7 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (t. j. Dz. U. z 1983 r. Nr 49 poz. 223 ze zm.).

Mając zatem powyższe na względzie Sąd orzekł, jak w wyroku.

SSR Ewa Przychodzka-Kasperska